

Svetovni dan zdravja 1981

»ZDRAVJE VSEM DO LETA 2000!«

**Poslanica dr. H. Mahlerja, glavnega ravnatelja
Svetovne zdravstvene organizacije**

Samo tisti, ki bodo leta 2000 praznovali Svetovni dan zdravja, bodo lahko presodili, ali so bili njihovi predniki stvarni ljudje ali pa sanjači, ko so se leta 1977 na svetovni zdravstveni skupščini odločili, da začno z gibanjem **»Zdravje vsem do leta 2000!«** Le malo jih je lahko tedaj predvidevalo, kakšen obseg bo dobilo to gibanje po svetu. Prav obsežnost akcije kaže, da je o pravem času prišel poziv k družbeni revoluciji v skrbi za zdravje skupnosti. Stari načini obravnavanja zdravstvenih vprašanj so se v deželah z različnimi stopnjami razvoja namreč pokazali kot skrajno neprimerni; neenakost v zdravstveni oskrbi ter v porazdelitvi zdravstvenih dobrin v svetu je bila nevzdržna.

Kaj pomeni geslo **»Zdravje vsem do leta 2000!«** Vsekakor je to najpomembnejši družbeni cilj vseh 155 članic zdravstvene organizacije za zadnji dve desetletji našega stoletja.

Svetovna zdravstvena skupščina ga je opredelila kot dosežek na področju zdravstva, ki bo vsem ljudem na svetu omogočil družbeno in gospodarsko ustvarjalno življenje. To preprosto pomeni, da bo zdravstvena raven posameznika in skupnosti omogočila slehernemu človeku družbeno produktivno in kvalitetno življenje.

»Zdravje vsem do leta 2000!« pa ne pomeni, da bodo lahko zdravstveni delavci v letu 2000 zagotavljali vsakomur zdravljenje za vsako njegovo težavo; niti ne pomeni, da leta 2000 ne bo nihče bolan ali nesposoben za delo. Pomeni pa, da se zdravje pričinja doma, v šoli in na delovnem mestu, da se tam, kjer ljudje živijo in delajo, njihovo zdravje krepí ali kvári. Pomeni spoznanje moči za oblikovanje lastnega življenja, življenja družine in skupnosti brez bremena bolezni, ki se ji je mogoče izogniti in zavest, da se je možno slabemu zdravju izogniti. Pomeni še, da bodo ljudem na voljo boljši načini za preprečevanje bolezni, lajšanje težav in invalidnosti, kot jih imamo danes ter da bodo našli boljše poti, tako za telesni, duševni in socialni razvoj, kot tudi za staranje in dostojno smrt. Pomeni tudi, da bodo vse zdravstvene dobrine vsem enako dosegljive. Končno pomeni, da bo najnujnejše zdravstveno varstvo dostopno vsem posameznikom, družinam in skupnosti na sprejemljiv ter uresničljiv način, seveda ob njihovem polnem sodelovanju.

Vse to je osnovno zdravstveno varstvo, kot si ga zamišljamo in želimo! Leta 1978 je Mednarodna konferenca o osnovnem zdravstvenem varstvu v Alma-Ati v Sovjetski zvezi sprejela deklaracijo, ki opredeljuje osnovno zdravstveno varstvo kot ključ za dosego cilja **»Zdravje vsem do leta 2000!«** Pozvala je tudi v duhu tehničnega sodelovanja in novega mednarodnega ekonomskega reda k nujni in učinkoviti narodni in mednarodni akciji za vpeljavo in razvoj osnovnega zdravstvenega varstva po vsem svetu, zlasti še v deželah v razvoju. Države članice Svetovne zdravstvene organizacije so se nemudoma odzvale temu pozivu. Sedaj pri-

pripravljamo strategijo za doseg cilja »Zdravje vsem do leta 2000!« s pomočjo zdravstvenega razvoja, ki temelji na osnovnem zdravstvenem varstvu. Te priprave tečejo v vsaki izmed dežel posamično ter skupno, da bi vsem strategijam zagotovile območno in svetovno podporo. Seveda je to šele začetek poti! Strategije se bodo spremenile v delovne načrte in le-te bodo v naslednjih dveh desetletjih postopno izjavali. Najvišji forum združenih narodov — Generalna skupščina — je pozdravila ta prizadevanja in pozvala tudi vsa ostala svoja področja, da jih podprejo.

Vse to so dobre želje in obeti za naraščajoče narodno in mednarodno gibanje »Zdravje vsem do leta 2000!«. Kljub kulturni in zdravstveni nerazvitosti v mnogih deželah sveta in zaskrbljujočemu gospodarskemu položaju, se lahko te sanje spremenijo s širokopoteznimi političnimi prizadevanji vlad in ob navdušeni podpori vsega prebivalstva v resničnosti. **Lahko uspemo, moramo uspeli:** če ne bomo, nam današnji otroci in otroci, ki se še niso rodili — vendar pa bodo leta 2000 predstavljali več kot tretjino takrat živečih ljudi — ne bodo nikoli odpustili.

Gradivo za svetovni dan zdravja 7. april
1981. Zdravstveno varstvo 20 (1981) 4 —
separatum, 7—8.)

Med operacijo . . .

DOBRO ZDRAVJE SLEDI MEDSEBOJNEMU UČINKOVANJU KATEGORIJE V ODNOSIH, KOT JIH VSEBUJE NAČELO, DA: »JE ZDRAVJE POPOLNO TELESNO IN DUŠEVNO RAVNOVESJE TER SOCIALNO DOBRO POČUTJE IN NE SAMO ODSOTNOST BOLEZNI ALI HIBE« . . .

POZITIVNO ZDRAVJE POSTAJA TOREJ NOVA BIOLOŠKA KVALITETA ŽIVLJENJA ČLOVEŠKEGA BITJA!

Prof. dr. Saša Cvahte